

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ÇEVRE KORUMA VE KONTROL DAİRESİ BAŞKANLIĞI

DOĞAL TAŞ YOLU UYGULAMALARI

Peyzaj Mimarı Dilek KARABULUT

Döşemede Tasarım Kriterleri

- **İşlev:** Döşeme işlevi sert, kuru, kaygan olmayan yüzeyler yaratarak üzerinde araç, yaya trafiğinin taşınmasına olanak sağlamaktır. Döşemenin işlevinde dayanıklılık, güvenilirlik ve taşıma kapasitesi de önemli olmaktadır.
- **Dayanıklılık:** Döşeme malzemesinin dayanıklılığı dendiği zaman; iklim koşullarına, kullanım yoğunluğuna, üzerindeki basınca dayanabilme anlaşılmalıdır.
- **Estetik:** Estetik kriterler görecelidir. Ancak temel tasarım prensiplere bağlamında yapılacak malzeme ve desen seçimleri estetik açıdan uygun olacaktır.
- **Maliyet:** Döşeme yapılırken kullanım süresinin belirlenerek maliyetin ortaya konması önemlidir. Yapım maliyetleri çoğu kez bizi yanıltabilir. Dayanıklı bir malzeme ile doğru bir detayla çözümlenmiş döşeme maliyetleri her zaman daha ekonomik olmaktadır (1).

KAYRAK TAŞI NASIL UYGULANIR?

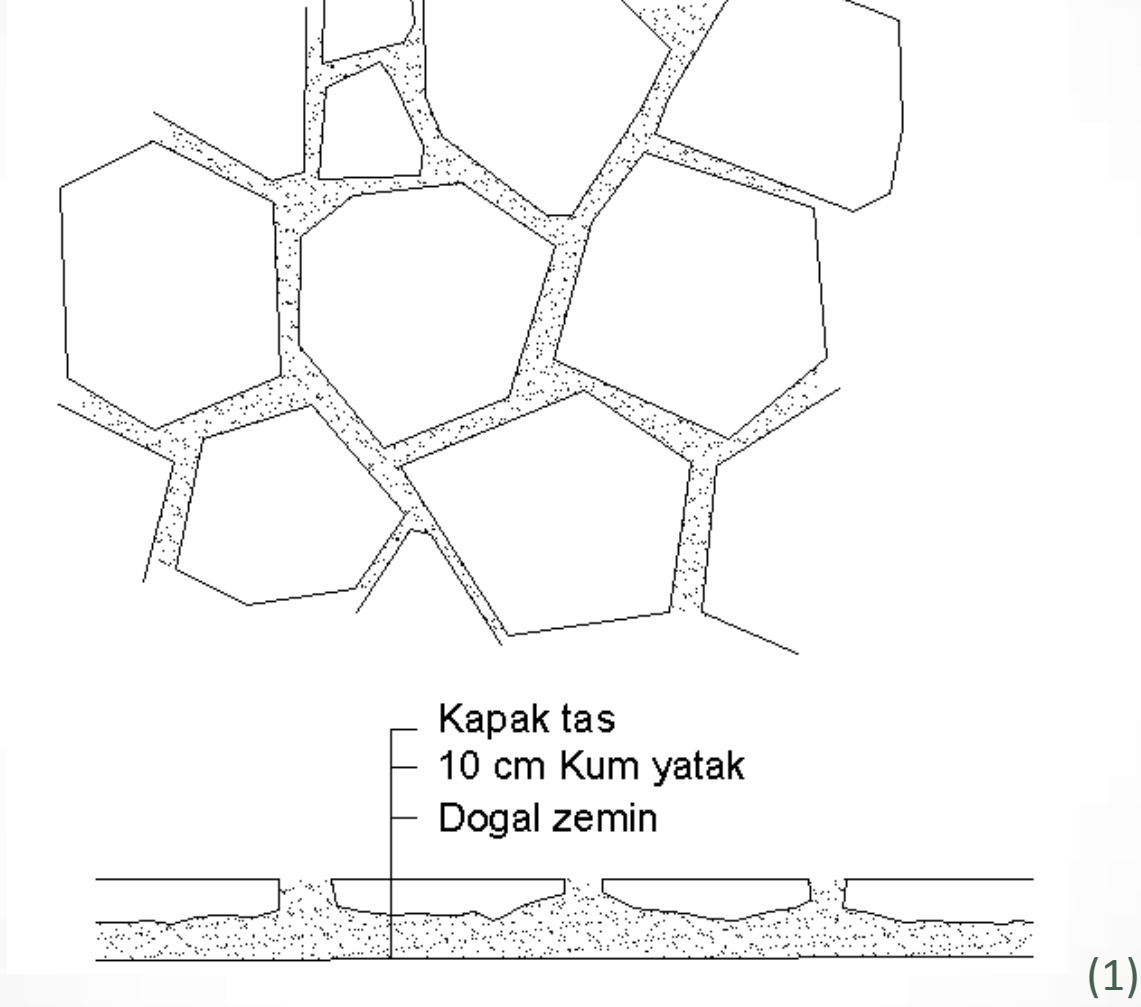
- im derzli kayrak taşı döşemesi için zeminin toprak olması ve de çim yetiŐmesine uygun bir toprak yapısına sahip olması gerekmektedir. İlk olarak toprak tabana serilir ve iyice iŐnenerek yada silindir vasıtası ile ezilerek çökme olasılığı ortadan kaldırılır yine biraz çökme olacaktır ama o kadar sorun olmayacaktır. Hangi alana kayrak döşeme yapılacaksa, alana ip çekilir yada kireç vasıtası ile iŐaretlenir. Bir köşeden başlayarak kayrak taşları döşenmeye başlanır.
- *Kayrak taşı* döşemesinde dikkat edilmesi gereken başka bir hususta toprak zemin üzerine kayrak taşı döşemesinde taşlar mümkün olduğunca büyük olursa zamanla kayma olasılığını ortadan kaldırmıŐ olursunuz, çünkü küçük taşlar üzerine basıldıkça daha kolay yerinden oynarlar (4).

- Aynı durum beton zemin üzerine harçla döşenen taşlar için geçerli değildir çünkü onların tabanı beton olduğu için çökme riski olmaz. Toprak zemine taş döşeme işlemimizi bu şekilde yaparak bitirdikten sonra döşediğimiz taşların üzerine ince bir katman toprak döker ve bunu fırça yardımıyla taşların aralarına yedirip üzerinden yağmurlama şeklinde sularsak kısa zamanda oturacak ve yağmurlarda sulardan etkilenmeyecektir.
- En son çim derzi oluşturulmasında, çim tohumlarını aralardaki boşluklara rasgele serpiştirip suyunu verdikten sonra çimlerin çıkması beklenir. Çim derzli yapmamızın sebebi hem doğal bir görünüm hemde taşların kaymaması için taşları tutması içindir (5).

Kayrak Taşı Detayı

- 1-3 cm kalınlıktaki doğal kayraktaşı; duvar kaplaması, barbekü, şömine, iç mekan kaplamaları gibi dekoratif amaçlarla kullanılmaktadır. 1 tonu ile 15-18 m² yüzey kaplanabilmektedir.
- 4-6 cm kalınlıktaki doğal kayrak taşı; yaya yolları, binek araç yolları, kelebek duvar yapımı, park ve bahçe düzenlemeleri, havuz kenarları, bina su basmanları gibi yerlerde kullanılmaktadır. 1 tonu ile 9-12 m² yüzey kaplanabilmektedir.
- 6-10 cm kalınlıktaki kelebek duvartaşı; çim arası harçsız olarak veya park ve bahçe düzenlemelerinde atlama taşı şeklinde, beton derzli olarak araç yollarında, merdiven basamağı yapımında olmak üzere değişik amaçlarla kullanılmaktadır. 1 tonu ile 5-6 m² yüzey kaplanabilmektedir (7).

(3)

(5)

(8)

(9)

KAYRAK TAŞ AVANTAJLARI ?

- Dekorasyonda şık bir tasarım oluşturacaktır.
- Farklı yüzeylere kullanım imkanı vermektedir.
- Uygulama maliyeti oldukça düşüktür.
- Doğru uygulama sonrası mekanlarda ses ve ısı yalıtımı sağlarlar.
- Farklı renk ve desen seçenekleri mevcuttur.
- Isı değişimlerine karşı dayanıklıdır. Yazın serin, kışın sıcak tutma özelliği bulunmaktadır (6).

TAŞ DÖŞEME NASIL UYGULANIR?

- Betondan yada demirden yapılan kalıplar kullanılarak beton dökülür.
- İsteğe göre de mıcırlı beton dökülerek daha süslü olması sağlanabilir.
- Kenarlarda boşluk kalan kısımlara kalıp ile yapılan beton plaklar tek tek monte edilir. Altına az ıslak çimento sürerek yapıştırılır.
- Zamanla da taşların arasından çimler taş döşemeye yeşilik ve doğal bir görünüme kavuşmaktadır (2).

(2)

AHŞAP ADIM TAŞI YOLU UYGULAMASI

- ***Peyzaj konstrüksiyonunda ahşap***; çabuk yapım olanağı sağlaması nedeniyle çok kullanılan, organik, sıcak görünümlü, işçiliği diğer materyallere göre daha az olan, iyi kullanıldığında her mekana uyabilen, elastik, ses ve ısıya karşı yalıtkan bir malzemedir. Bunun yanında yanma ve çürümeye karşı mukavetsiz gibi gözükse de beton yapılardaki karbonatlaşma ve çelik yapılardaki kırılma düşünüldüğünde bu malzemelere göre iki kat daha direçli, yangına karşı ise çelik yapılar yanmaya 10 dakika dayanıp hiçbir uyarıvermeden yıkılırken ahşap yapı yangına karşı 30 dak-90 dakika arası dayanabilmektedir. Bunun en önemli örneği çelik teknolojisi ile inşa edilmiş binanın dakikalar içerisinde yıkılıp yerle bir olması ve Almanya-Amerika gibi ülkelerde binalarda ahşap karkasın kullanılması yada çelik konstrüksiyonların yine bu nedenle ahşap kaplanmasıdır.
- Ahşap üretimi ve işlenmesi için az enerji istemesi, dönüştürülebilir olması ve üstün yalıtım özellikleri düşünülünce çağımızın çevre ve enerji verimliliği konularında en önemli malzeme olduğunu göstermektedir. Ayrıca bilinenin aksine ahşap ormanları yok etmez yenilenmesine olanak sağlar ve ahşaba talep arzı arttıracığından yeni orman alanlarının oluşmasına sebep olur (10).

AHŞAP DÖŞEME NASIL UYGULANIR?

- İlk yapılması gereken işlem; nereye ahşap döşeme yapılacağı belirlenmelidir.
- Alan yeri belirlendikten sonra; alanın tesviyesi yapılmalı, yabancı otlardan temizlenmelidir.
- Ahşap döşeme malzeme en az 10-20 cm yükseklikte olmalıdır.
- Tesviye yapılan alana 10 cm kum serilmelidir.
- Ahşap döşeme malzemesi yerleştirilir. Zemine otutturulur.
- Boş kalan alanlara tekrardan kum serilip sabitlenmelidir.
- İsteğe bağlı olarak aralarına çim yada taşlarla doldurulabilir (17).

- 1. Aşama

- 2. Aşama

(11)

- 3. Aşama

- 4. Aşama

(11)

- 5. Aşama

(11)

AHŞAP DÖŞEMEDE HANGİ MALZEME KULLANILMALIDIR?

- Ahşap adım taşı uygularken; malzemenin dayanıklılığı çok önemlidir.
- Örneğin; Akmeşe, ceviz, sarıçam, karaçam, ladin, ıhlamur, kavak, kestane, söğüt dayanıklı olduğundan dolayı ağaçların kütükleri kullanılması ön görülmektedir (17).

(13)

(12)

(14)

(15)

(16)

KAYNAKÇA

- (1): PROF. DR. M. H. PERÇİN, Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü Peyzaj Konstrüksiyonu 1 Ders Notları.
- (2): <https://nazarca.com/bahcelere-nasil-tas-dosenir>
- (3): https://www.google.com/search?q=kayrak+ta%C5%9F%C4%B1+yere+nas%C4%B1+d%C3%B6%C5%9Fenir&rlz=1C1GGRV_enTR755TR755&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjV467s__fiAhXMw6YKHdw1DzUQ_AUIECgB&biw=1366&bih=635#imgrc=kpYol-gSfPAvVM:
- (4): <http://www.bursamozaik.com/kayrak-tasi/kayrak-tasi-nasil-dosenir>.
- (5): <https://tr.depositphotos.com/89828558/stock-photo-the-path-way-in-the.html>
- (6): <https://www.nkpeyzaj.com/kayrak-tasi-uygulama/>
- (7): <http://www.ccinsaat.com/urunlerimiz/kayrak-taslari-uygulama-fiyatlari/>
- (8): https://www.google.com/search?q=bah%C3%A7eye+uygulanen+kayrak+ta%C5%9F%C4%B1+d%C3%B6%C5%9Feme&rlz=1C1GCEU_trTR835TR835&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiRsN_S9_niAhVB_qQKHWN8CYkQ_AUIECgB&biw=1417&bih=863#imgrc=F3ie_pv8HGwPFM:
- (9): <http://www.mercanmadencilik.com/kayrak-tasi-yer-dosemesi/>
- (10): <https://www.isvespeyzaj.com/ah350ap.html>
- (11): <https://tr.depositphotos.com/116580982/stock-photo-worker-making-a-walk-path.html>
- (12): <https://www.pinterest.com.mx/pin/705868941577460994/>
- (13): <https://www.pinterest.com.mx/pin/17170042315173340/>
- (14): <https://www.pinterest.com.mx/pin/667306869767885179/>
- (15): https://www.google.com/search?q=a%C4%9Fa%C3%A7+par%C3%A7alar%C4%B1ndan+y%C3%BCr%C3%BCme+nas%C4%B1+yap%C4%B1l%C4%B1r&rlz=1C1GCEU_trTR835TR835&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=IQYN51g3OzVO4M%253A%252Ce4sN_fo9jOABqM%252C_&vet=1&usg=AI4_kSaqHgw40bCrzvCPDZEA2OvV4sirQ&sa=X&ved=2ahUKEwjkoOC0PriAhWOepoKHxrrAoAQ9QEwBHoECAUQDA#imgrc=IQYN51g3OzVO4M:
- (16): <https://www.lushome.com/30-green-design-ideas-beautiful-wooden-garden-paths/148069>
- (17): <https://thecaninecabana.org/13219/>

BİZİ TAKİP ETTİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ 😊

Peyzaj Mimarı Dilek KARABULUT

